

Топ-теми:

- Арешт Єрмака
- Корупційна мафія Міндіча в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну

Пошук:...

Головна | Статті | Позиція | Різні | Які культурні об'єкти на Херсонщині були безповоротно втрачені через дії загарбників

Які культурні об'єкти на Херсонщині були безповоротно втрачені через дії загарбників

Читати на руськом

Які культурні об'єкти на Херсонщині були безповоротно втрачені через дії загарбників

Розграбовані музеї, розстріляні церкви, знищені унікальні об'єкти архітектури та археології. За даними Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, внаслідок російської агресії пошкоджено близько 1200 об'єктів культурної спадщини. Ця цифра щодня лише зростає.

Лише за попередній місяць до цього переліку додалось ще 22 об'єкти. На півдні України найбільше зруйнованих пам'яток в Херсонській області – понад 150. Підрахувати точну кількість назавжди втрачених об'єктів зараз неможливо. Вони розташовані в прибережній зоні річки Дніпро, яка під постійним обстрілом російської армії, значає [Крим.Реаліі](#).

Удар по спадщині

Краєзнавець Сергій Дяченко фотографує пошкоджену церкву у селі Миролюбівка на Херсонщині. По ній двічі прилітало під час боїв за село.

Краєзнавець їздить містами та селами півдня України і фіксує архітектурні втрати. Моніторить: що можна буде відновити, а що назавжди знищено. Дірку в стіні церкви заклали целою, дах затягнули плівкою. Проте стеля протікає.

«Якщо не покрити дах одразу, то почнеться руїнація, почне затікання і через рік, якщо вона буде в такому стані, то ми вже будемо мати справу з пошкодженими стінами, розсіпатися вікна почнуть, ці карнізи відпадатимуть, вони вже почали, це яскраво видно», – пояснює Сергій Дяченко, краєзнавець, керівник проєктів Urban Republic.

Краєзнавець Сергій Дяченко біля пошкодженої пам'ятки архітектури в селі Нововороноцьова на Херсонщині

Підрахунки Сергія Дяченка різняться з офіційною статистикою. Адже до списку він додає і нововиявлені об'єкти культурної спадщини, які згодом вносять в реєстр пам'яток культури. Кажє, лише на Херсонщині вони виявили щонайменше 250 пошкоджених або щент зруйнованих пам'яток.

У селі Нововороноцьова краєзнавець показує інший об'єкт архітектурної спадщини. Глиняну мазанку на дерев'яній основі. Кажє, це одна з найстаріших будівель у селі. Проте після прильоту по ній стеля прибудови впала просто всередину приміщення.

«Я такої ніде не бачив на Херсонщині у такому стані збереження. Тут класицизм такий, на головному фасаді колонада дерев'яна з портиком, фронтоном трикутним. Неможливість швидко відреагувати на ці обстріли, руїнація призводить до того, що з часом доведеться відбудовувати цю будівлю з нуля», – кажє краєзнавець.

Керовані авіабомби, артилерія, міни. Усе це летить з лівого окупованого берега Дніпра на правий.

В.о. начальника управління містобудування та архітектури Херсонської облдержадміністрації Наталія Чернишева кажє, що в Херсоні щодня фіксують влучання в різні об'єкти, серед них і культурного надбання.

Жінка показує пам'ятку національного значення – бібліотеку в стилі неокласицизму, зведену 1897 року, яка до початку великої війни тут функціонувала як РАЛС. По цій будівлі, кажє, уже тричі прилітало. Пошкоджена і будівля морського коледжу. В ній просідає фундамент, по стінах пішли глибокі тріщини. Фасад посічений осколками. На сусідній вулиці – головний корпус морської академії. У липні цього року російські війська його знищили.

«Було влучання снарядів і всередині вся будівля згоріла, тільки залишилися одні стіни», – кажє Наталія Чернишева.

Пошкоджена під час обстрілів Херсона будівля морського коледжу

Цьогоріч заклад відзначав 190-у річницю з дня заснування. Це найдавніший в Україні морський навчальний заклад, до структури якого входив коледж. І його знищують уже вдруге. Під час Другої світової війни – це була нацистська армія, тепер – російська. Тоді академію відбудували лише через 11 років. Наталія вірить, що і тепер її зможуть відновити.

«Загалом по Херсону у нас ситуація дуже складна, руїнація пам'яток іде кожен день. Всі пам'ятки у нас пошкоджуються і зазнають руйнувань повторно. Одна пам'ятка може в різний період зазнати 3-4 повторних пошкодження. Таких об'єктів по Херсону приблизно 85. Це дуже приблизна цифра», – додає чиновниця.

Доступ закрито

Чимало об'єктів культурної спадщини Херсону та області розташовані на березі Дніпра. Ці райони під постійним обстрілом російських військ. Саме через безпекову ситуацію туди не допускають ані журналістів, ані інспекторів, ані дослідників. Тому оцінити масштаби завданих збитків наразі просто неможливо.

Вдвох берега Дніпра, кажє Сергій Дяченко, розташовані найцінніші об'єкти. Національний природний парк – Кам'янська Січ із могилами козацьких отаманів, Бізюків чоловічий монастир, перша згадка про який з'явилася 1782 року, архітектурна перлина Херсонщини – місто Берислав, литовська вежа у селі Веселому, село Козацьке, де збереглися руїни палацу князя Трубецького, кірхи у селі Зміївка, пам'ятка археології – фортеця Тягинь, яка є спільною історико-культурною спадщиною трьох культур – української, кримськотатарської та литовської.

«Якщо є якась зйомка тієї ж російської армії, вони там щось показують, то ми дивимось і фіксуємо чи виділили об'єкти культурної спадщини по цьому відео. Бачимо, що, наприклад, вежа ще стоїть, ось таким чином ми можемо лише відслідковувати те, що відбувається з об'єктами на березі Дніпра. Тому що туди приїхати неможливо, територія під обстрілом і якщо ще в Бериславі є якісь люди, вони можуть нам щось сказати, то з трохи віддаленими об'єктами вже гірша ситуація.

Останні такі втрати страшні – це в Зміївці. Цілеспрямовано було знищено обидва костели: і шведський, і німецький, які там були. Чому це трагедія, тому що німці якраз 10 років тому провели дуже професійну реконструкцію, відбудували повністю кірху і це був зразок взагалі реконструкції на Херсонщині», – розповідає краєзнавець Сергій Дяченко.

Зруйнована російськими військами кірха в селі Зміївка на Херсонщині

У місті Берислав зруйновано весь історичний центр – це до пів сотні пам'яток архітектури.

«Найцінніший об'єкт у Бериславі – це дерев'яна церква, козацька, яка переволочена, була перевезена в 1784 році, вона стоїть, вона на околиці, не в центрі, і може це її ще зберігає. Вона дерев'яна, найбільш уязвима і хоч би вона тільки зберігалася, це наше буде найбільше горе, якщо з нею щось трапиться», – кажє Дяченко.

Усі ці об'єкти на правому березі Дніпра. В якому стані культурна спадщина лівого берега – окупованого російськими військами – достеменно невідомо. Чимало пам'яток пошкоджено внаслідок підриву російськими військами дамби Каховської ГЕС торік у червні. В місті Олешки затопило будинок-музей Поліни Райко, української художниці в жанрі наївного мистецтва. Свій будинок жінка почала розписувати в 69 років. Музей перебував у зоні критичного підтоплення, хоча будинок вистояв, більшість розписів Поліни Райко – знищено.

Пошкоджений будинок-музей художниці Поліни Райко в Олешках на Херсонщині

«Розписи були зроблені по глиняному тиньку. Це фактично по глині, і вода що глину повністю видавляла. Сам будинок встояв. Зараз там нічого не відбувається. Чи можна це буде відреставлювати, то ні ввряд чи морна буде, хіба що законсервувати те, що лишилося», – кажє Олена Афанасьєва, кураторка, голова ГО Центр культурного розвитку «Тотем».

Дослідниця творчості Поліни Райко перекоує, хоча будинок втрачено, та спадщина художниці збережена. Розписи оцифровані та заархівовані. Роботи Райко презентуватимуть за кордоном, готують нове дослідження її творчості.

«Поліна Райко стала символом втраченої, знищеної росіянами спадщини. І ця катастрофа витіснила справжню цінність Поліни Райко. І тому ми вирішили видавати нову книгу, щоб зберегти її для української культури, для себе, для світу ввешті-решт. Тому що вона не має асоціюватися з втраченою, знищеною спадщиною. Вона має асоціюватися з нашою силою і з українською ідентичністю півдня, а це 100% так», – наголошує дослідниця Олена Афанасьєва.

Алла Хоцянівська, опубліковано у виданні Радіо Свобода

Теги: Дяченко Сергій | Нападніе Росії на Україну | Напад Росії на Україну | Війна | Війна | Ограблення | пограбування | Херсонська область | Херсонська область | Культурне наследіє | Культурна спадщина

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

13 листопада 2024 р., 18:37 | Переглядів: 2292 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

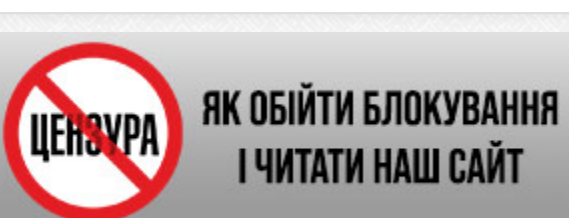
коментарі powered by Disqus

Головна | Новини | Конфлікти | Позиція | Думка | Події | Війна | Блоги

Про нас | Статті | Архів | Закони | Контакти | Ресурси | Корупція | Економіка | Новини світу | Політика | Корпоративні конфлікти | Кримінал | Коментарі | Різні | Політика | Економіка | Відео | Блоги

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал | Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам. | Реклама на сайті • Наші партнери | Політика конфіденційності

Важливі новини

Останні новини

По дати | По релевантності | По коментарям

00:20 **Росія розпочала нову масовану атаку: зафіксовано виліт Tu-160, Tu-95МС та пуски 16 «калібрів» із Каспію**

00:15 **Вступ України до ЄС та НАТО є безлековим активом для самої Європи, – глава МЗС Сибіга**

00:11 **Україна уразила 15 російських НПЗ з початку року, від Путіна приховують реальні наслідки, – Зеленський**

00:08 **Буданов: Удари дронів по РФ мають помітний психологічний ефект для російського суспільства**

00:03 **ПС ЗСУ: Зафіксовано запуск ракет «Калібр» із району Каспійського моря**

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

01 червня 2026 г.

23:58 **«Орешнік» і «Кадр» є демонстративними: Буданов назвав ракети РФ, які створюють більше проблем для України**

23:50 **Економіка РФ різко сповільнюється на тлі ударів українських дронів і затяжної війни, – Reuters**

23:46 **В Одесі під час перевірки документів стався напад на представника ЦИК**

23:43 **У Росії засудили двох полонених «азовців» до 19 та 20 років колонії, – ЗНІ**

23:38 **Армія США створить «маркетплейс типу Amazon» для продажу дронів союзникам, – FT**

23:33 **Трамп у Пекіні закликав Сі Цзіньпіна допомогти повернути Путіна за стіл переговорів з Україною, – SCMP**

23:27 **Sky News: Військові Британії та Франції перехопили в Атлантиці підсанкційний нафтовий танкер із РФ**

23:22 **Росія атакує Запоріжжя: зафіксовано удар по об'єкті критичної інфраструктури**

23:19 **Bloomberg: Рекордні травневі атаки України на НПЗ обвалили російську нафтопереробку до найнижчого рівня за 16 років**

23:16 **Російська армія отримала модернізований літак дальнього радіолокаційного виявлення А-50У**

23:13 **В Одесі невідомі запустили феєрверк у міській зоні**

23:07 **Полпредирозин про ракетну небезпеку: моніторингові навіблин зафіксували активність стратегічної авіації РФ**

23:02 **МТ: Росія вимагає відновитися від нападів «спеціоперацій» Трампа та хоче офіційного дипломатичного процесу**

22:57 **Міністр оборони Литви сумнівається, що РФ здатна цілеспрямовано розвертати українські дрони на Балтію за допомогою РЕБ**

22:52 **Президент Сербії виключає можливість скасування безвізу для громадян РФ**

22:46 **Масштабна атака «шахедів» у Миколаєві та Сумах пролунали вбухки, ППО працює на підступах до Києва**

22:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

22:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

22:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

22:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

22:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

21:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

21:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

21:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

21:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

21:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

21:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

20:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

20:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

20:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

20:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

20:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

20:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

19:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

19:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

19:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

19:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

19:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

19:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

18:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

18:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

18:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

18:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

18:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

18:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

17:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

17:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

17:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

17:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

17:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

17:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

16:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

16:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

16:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

16:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

16:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

16:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

15:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

15:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

15:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

15:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

15:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

15:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

14:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

14:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

14:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

14:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

14:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

14:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

13:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

13:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

13:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

13:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

13:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

13:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

12:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

12:40 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

12:30 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

12:20 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

12:10 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

12:00 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**

11:50 **Сили безпілотних систем уразили в порту Бердичів російський суювантаж «Леонід Пестриков»**